

IX Ka 622/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

15 stycznia 2015r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w IX Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO B.Plewińska

Sędziowie SO: A.Walenta

L.Gutkowski (spr)

Protokolant: staż. M.Chojnacka

przy udziale prok. Prok. Okr. M.Mikołajczak

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2015r. sprawy:

I. S., oskarżonej z art.284§1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 23 września 2014r.

sygn. akt II K 323/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt II w ten sposób, że na podstawie art.74§1 kk w zw. z art.67§4 kk określa termin wywiązania się z nałożonego obowiązku na 6 (sześć) miesięcy od uprawomocnienia się wyroku;

II. w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżoną od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych należnych za drugą instancję i wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 622/14

UZASADNIENIE

I. S. została oskarżona o to, że w okresie między kwietniem 2009 roku a grudniem 2009 roku w C. przywłaszczyła 2 złote obrączki o wartości nie mniejszej niż 1.500 zł użyczone od innej ustalonej osoby, czym działała na szkodę M. M., tj. o przestępstwo z art. 284 § 1 kk (k. 95-97).

Oskarżyciel publiczny wnioskiem z dnia 30 lipca 2014 r. wystąpił do Sądu o warunkowe umorzenie postępowania karnego prowadzonego przeciwko I. S. (k. 95-97).

Wyrokiem z dnia 23 września 2014 r. Sąd Rejonowy w Chełmnie (sygn. akt II K 323/14), na mocy art. 66 § 1 i 2 kk w zw. z art. 67 § 1 kk warunkowo umorzył postępowanie karne wobec I. S. na okres jednego roku próby, uznając, iż wina i społeczna szkodliwość czynu zarzucanego oskarżonej, który wyczerpuje znamiona występku z art. 284 § 1 kk nie są znaczne, a okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości. Nadto na podstawie art. 67 § 3 kk sąd zobowiązał oskarżoną I. S. do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz M. M. kwoty 1500 zł. Oskarżona została zwolniona od opłaty sądowej i kosztów postępowania, którymi Sąd obciążył Skarb Państwa (k. 112-113).

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody na niekorzyść oskarżonej, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania - art. 342 § 2 kpk, mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na zaniechaniu określenia przez Sąd w wyroku warunkowo umarzającym postępowanie terminu, w jakim I. S. ma naprawić szkodę wyrządzoną przestępstwem, podczas gdy na podstawie tegoż przepisu Sąd był zobowiązany do określenia takiego terminu. W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę punktu II wyroku poprzez zobowiązanie I. S. do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę kwoty 1.500 zł na rzecz M. M. w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia oraz utrzymanie wyroku w mocy w pozostałym zakresie (k. 133-135).

W trakcie rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonej przychylił się do apelacji prokuratora, wnosząc jednocześnie o orzeczenie dłuższego terminu naprawienia szkody do roku, wskazując na to, że oskarżona jest osobą bezrobotną.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługiwała na uwzględnienie.

Akceptując ustalenia faktyczne poczynione w sprawie oraz nie kwestionując zasadności zastosowania wobec oskarżonej dobrodziejstwa warunkowego umorzenia postępowania, trafnie prokurator dostrzegł, że w realiach sprawy niezbędnym elementem orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody było oznaczenie czasu jego wykonania. W ocenie Sądu ad quem, powyższe stanowi jednak obrazę przepisów prawa materialnego, polegającą na niezastosowaniu przez Sąd normy prawa materialnego, której stosowanie było obowiązkowe.

Zgodnie z art. 67 § 3 kk in principio umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd zobowiązuje sprawcę do naprawienia szkody w całości albo w części, oczywiście wówczas gdy powstanie szkody jest następstwem popełnionego przestępstwa oraz tylko wtedy, gdy szkoda taka w czasie warunkowego umorzenia postępowania karnego nadal istnieje. Uszło uwadze Sądu I instancji jednak to, że przy orzekaniu o warunkowym umorzeniu postępowania ustawodawca przewidział w art. 74 § 1 kk (odpowiednio stosowany po myśli art. 67 § 4 kk), obligatoryjne określenie przez sąd między innymi czasu wykonania obowiązku naprawienia szkody. Obowiązek Sądu w tym zakresie został ukształtowany w ten sposób, albowiem jest to niezbędne dla realizacji wszystkich funkcji kształtujących probacyjny cel obowiązku naprawienia szkody, wszak oprócz funkcji kompensacyjnej, jakkolwiek priorytetowej, spełnia on również funkcje szczególnoprewencyjno-wychowawczą i ogólnoprewencyjną (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 lutego 2014 r., V ACa 708/13, LEX nr 1451653). Dyspozycja przepisu art. 342 § 2 kpk in principio nie pozostawia także wątpliwości - w wyroku umarzającym postępowanie sąd określa także nałożone na oskarżonego obowiązki oraz sposób i termin ich wykonania. (vide: m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 2007 r., V KK 228/07, LEX nr 307803, Prok.i Pr.-wkł. 2008/1/4; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 września 2008 r., II AKA 282/08, LEX nr 477637, Prok.i Pr.-wkł. (...), KZS 2009/6/79; M. B., Wniosek o warunkowe umorzenie postępowania, ABC, Lex nr 208957).

Rację ma niewątpliwie prokurator, wskazując, że uchybienie polegające na zaniechaniu Sądu wskazania terminu wykonania rzeczowego obowiązku, pociągałoby konsekwencje na etapie postępowania wykonawczego, wszak ewentualne ziszczenie przesłanek do podjęcia postępowania w trybie art. 68 § 2 kk rozpatrywać można by de facto dopiero po upływie okresu próby.

Z uwagi na powyższe, Sąd Odwoławczy na mocy art. 437 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 1 kpk zmienił zaskarżony wyrok w pkt. II w ten sposób, że na podstawie art. 74 § 1 kk w zw. z art. 67 § 4 kk określił oskarżonej termin wywiązania się z nałożonego obowiązku na 6 (sześć) miesięcy od uprawomocnienia się wyroku, zaś w pozostałym zakresie utrzymał tenże wyrok w mocy. Zdaniem Sądu okres sześciu miesięcy, będzie wystarczający dla oskarżonej do wywiązania się z nałożonego obowiązku, mimo iż obecnie jest ona osobą bezrobotną, to nie można tracić z pola widzenia, że pobiera jednak zasiłek z tego tytułu. Sąd miał na względzie również wysokość szkody. Aktualnie oskarżona winna podjąć wzmożone starania w kierunku znalezienia zatrudnienia. Oznaczony czas na wykonanie obowiązku mieści się w okresie próby, jednocześnie w razie uchylenia się przez oskarżoną od niego, da Sądowi realną szansę na

ewentualne podjęcie postępowania na podstawie art. 68 § 2 kk. Oznaczenie tego czasu zgodnie z żądaniem obrońcy, jako równego okresowi próby, byłoby zbędne (i niecelowe), wszak już samo niewskazanie określonego terminu wykonania obowiązku w sentencji wyroku oznacza w praktyce, iż jest to termin równy okresowi próby (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 grudnia 2012 r., II AKa 374/12, Lex nr 1267431).

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok sąd odwoławczy utrzymał w mocy, gdyż nie stwierdził uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze i będących podstawą do uchylecia lub zmiany wyroku z urzędu.

Ponadto na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk. kierując się zasadami słuszności, sąd odwoławczy zwolnił oskarżoną I. S. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, mając przede wszystkim na względzie, że zmiana zaskarżonego wyroku była spowodowana wyłącznie wadliwym rozstrzygnięciem sądu pierwszej instancji, zupełnie niezawinionym przez oskarżoną. Sąd miał jednocześnie na uwadze sytuację materialną oskarżonej, która jest osobą bezrobotną.